

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 1Cbi/16/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120209066
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Moťovská Dobošová
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2020:1120209066.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava I v spore žalobcu: Slovenská republika, zast. Okresným úradom Bratislava, so sídlom Tomášikova 46, 832 05 Bratislava, zastúpený: Dentons Europe CS LLP, so sídlom One Fleet Place, Londýn EC4P 4GD, zastúpený: zapísaná registri obchodných spoločností Anglicka a Walesu pod registračným číslom OC340214, konajúca prostredníctvom svojej organizačnej zložky Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, so sídlom Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 36 861 391, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel Po, vložka č. 1665/B, JUDr. Peter Kubina advokát spolupracujúci s Dentons Europe CS LLP, číslo licencie SAK 4870, so sídlom Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, JUDr. Daniel Lipšic, LLM, advokát spolupracujúci s Dentons Europe CS, LLP, číslo licencie SAK 1815, so sídlom Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, proti žalovanému: P. X. G., B. X, B., Z.. XX.X. XXXX, občan SR, o určenie neúčinností právnych úkonov a o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd z a k a z u j e žalovanému prevádzať, rozdeľovať, zaťažovať záložným právom a inými právami v prospech iných osôb až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej: obchodný podiel v spoločnosti KLM Group s.r.o., Radvanská 1, Bratislava, IČO: 45 244 863, zapísaná v OR Okresného súdu Bratislava I, Odd: Sro, vložka č. 61194/B, ktorý zodpovedá 100% podielu na základnom imaní.

II. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodne v konečnom rozhodnutí.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 19.5. 2020, v znení jej rozšírenia sa žalobca domáha voči konkurzným veriteľom úpadcu: E. B.Š., Z.. X.X. XXXX, Z.. Q. XXXX/XX, B. určenia neúčinnosti právnych úkonov: zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 10.1.2017 medzi úpadcom a žalovaným, presne špecifikovanou v podanej žalobe a následnom podaní žalobcu. Žalobca sa domáha aj vydania do všeobecnej podstaty úpadcu majetku špecifikovaného v petíte tohto rozhodnutia.

Zároveň sa žalobca domáha vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže žalovanému prevádzať, rozdeľovať, zaťažovať záložným právom a inými právami v prospech iných osôb až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej: obchodný podiel v spoločnosti KLM Group s.r.o., Radvanská 1, Bratislava, IČO: 45 244 863, zapísaná v OR Okresného súdu Bratislava I, Odd: Sro, vložka č. 61194/B, ktorý zodpovedá 100% podielu na základnom imaní (uvedený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca opravil podaním zo dňa 29.5. 2020 na základe výzvy súdu zo dňa 27.5. 2020 - keďže pôvodný navrhovaný petit neodkladného opatrenia súd považoval za príliš všeobecný a nedostatočne konkrétny a v zmysle uznesenia NS SR 8 Cdo 38/2017 súd nemôže preformulovať výrok navrhovaného neodkladného opatrenia v časti konkretizácie právneho úkonu tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala dovoleným spôsobom výkonu rozhodnutia).

Uvedeného sa domáha z nasledujúcich dôvodov:

Žalobca je veriteľom úpadcu z titulu uloženého trestu prepadnutia majetku rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2 To 3/2019 zo dňa 14.3. 2019.

Žalobca podal správkyni KP P.. E. D., X. X, B. podnet na odporovanie právnym úkonom úpadcu podľa § 57 odsek 1 zákona 7/2005 Z.z. listom zo dňa 12.5. 2020, doručeným 14.5. 2020. SKP podnetu žalobcu nevyhovela s odôvodnením, že podľa jej názoru nie sú splnené zákonné podmienky na uplatnenie odporovacieho práva, konkrétne že v konkurze nie sú prihlásení žiadni veritelia, ktorí by mohli byť spornými právnymi úkonmi úpadcu ukrátení.

Zmluvou o prevode obchodného podielu medzi úpadcom a žalovaným zo dňa 10.1.2017 previedol úpadca obchodný podiel v spoločnosti KLM Group s.r.o., ktorý zodpovedá 100% podielu na jej základnom imaní, žalovanému.

Vyššie uvedeným právnymi úkonmi došlo podľa žalobcu k ukráteniu jeho nároku z titulu uloženého trestu prepadnutia majetku, nakoľko trestu prepadnutia majetku podlieha všetko, čo zostalo po uspokojení pohľadávok proti podstate a prihlásených pohľadávok veriteľov. Z argumentácie SKP obsiahnutej v jej korešpondencii vyplýva, že SKP nepovažovala a neuznala žalobcu ako veriteľa, ktorý je právnymi úkonmi úpadcu ukrátený. Žalobca má za to, že štát má postavenie zodpovedajúce postaveniu prihláseného veriteľa úpadcu, ktorému patrí nárok z trestu prepadnutia majetku. Postavenie žalobcu je čo do poradia uspokojenia jeho pohľadávky - identické s postavením veriteľa podriadenej pohľadávky, pričom vo všetkých ostatných ohľadoch okrem poradia uspokojenia je postavenie štátu rovnaké alebo výhodnejšie oproti postaveniu akéhokoľvek iného prihláseného veriteľa úpadcu. O pozícii štátu ako veriteľa úpadcu svedčí gramatický, teleologický, logický, systematický aj ústavne konformný výklad uvedený v žalobe.

Čo sa týka návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia: žalobca toto odôvodňuje obavou, že neskorší výkon rozhodnutia vo veci bude ohrozený. Podľa údajov dostupných v registri účtovných závierok bola hodnota majetku spoločnosti KLM Group s.r.o. k 31.12.2016 1.834.451 Eur, z toho 1.301.487 Eur bola hodnota pozemkov a stavieb. Kúpna cena 1667 Eur je tak podľa žalobcu absolútne neprimeraná. Najpravdepodobnejšie podľa žalobcu je, že žalovaný nadobudol od úpadcu obchodný podiel za tým účelom, aby tento obchodný podiel spravoval pre úpadcu. Ujma, ktorá by mohla vzniknúť pri správe obchodného podielu, by bola priamo pričítateľná úpadcovi, keďže sa de facto jedná o jeho majetok (odsek 101 žaloby).

Neodkladné opatrenie nepredstavuje neprimeraný zásah do vlastníckeho práva žalovaného, keďže išlo o prevody za účelom zabránenia jeho prepadnutiu v prospech štátu.

2. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

3. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) neodkladným opatrením možno strane uložiť, aby niečo vykonala, niečo sa zdržala alebo niečo znášala.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325

ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

10. Podľa § 341 odsek 1 CSP neodkladným opatrením môže súd nariadiť strane, aby sa zdržala konania, ktorým ohrozuje alebo porušuje právo duševného vlastníctva.

11. Podľa § 341 Odsek 1 CSP ak sa neodkladné opatrenie nariaďuje pred konaním vo veci samej, súd určí lehotu na podanie žaloby, márnym uplynutím lehoty neodkladné opatrenie zaniká.

12. Z dokladov priložených k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia súd zistil skutkový stav tak, ako bol žalobcom podrobne podpísaný v žalobe a v nasledujúcich podaniach (odsek 1 tohto uznesenia).

13. Súd po oboznámení sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj po oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že v danom prípade je možné návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť. Inštitút neodkladných opatrení a zabezpečovacieho opatrenia nahradil a doplnil doterajšie predbežné opatrenia v zmysle § 74 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku. Novozavedeným inštitútom sa zmenila doterajšia koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej. Nová právna úprava upustila od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej.

14. Zmyslom neodkladného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov konania (nie s konečnou platnosťou), pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o nariadenie neodkladného opatrenia žiada, ako aj tomu, voči ktorému neodkladné opatrenie smeruje. Ide pritom o opatrenie, ktoré môže byť na návrh zrušené. Neodkladným opatrením resp. zabezpečovacím opatrením nie je prejednaný konečný výsledok sporu, ale ide o prostriedok, ktorým sa zabezpečuje, aby konečné rozhodnutie mohlo mať vôbec reálny význam. Vyžaduje sa, aby žalobca osvedčil súdu základné skutočnosti, teda opísal rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená opísaním skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Súd uvedené skutočnosti je povinný zvážiť v rámci konania a rozhodnúť, pričom nevykonáva dokazovanie ani výsluch účastníkov. Vychádza zo skutočností, preukázaných alebo osvedčených žalobcom. Osvedčovanie znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Je potrebné iba osvedčiť - ak všetky okolnosti prípadu sa javia súdu ako nanajvyš pravdepodobné, preukazujúce opodstatnenosť neodkladného opatrenia. Podstatným znakom neodkladných opatrení je ich provizórnosť, dočasnosť potreby procesnej ochrany či úpravy pomerov strán s cieľom umožniť ničím nerušené judikovanie vo veci samej. Ak navrhované neodkladné opatrenie sleduje zabezpečenie budúceho výkonu rozhodnutia, okrem existencie nároku musí žalobca osvedčiť i to, že bez neodkladného opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia (exekúcia) ohrozený, pričom nebezpečenstvo zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne.

15. Základnou podmienkou pre vydanie akéhokoľvek súdneho rozhodnutia, nevynímajúc nariadenie neodkladného opatrenia, je súlad obsahu rozhodnutia s ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Navrhovaný výrok neodkladného opatrenia nesmie obmedzovať žiadne ústavou zaručené právo alebo slobodu. Súd je preto povinný skúmať, či jeho nariadením alebo jeho účinkami nedochádza k porušovaniu alebo obchádzaniu právnych predpisov. Len za predpokladu, že sú v konkrétnom prípade rešpektované všetky relevantné ústavné princípy, pristúpi súd k hodnoteniu ďalších podmienok, medzi ktoré patrí tvrdenie a osvedčenie existencie právneho (nie iba faktického) vzťahu medzi žalobcom a subjektom, ktorý má byť neodkladným opatrením

obmedzený a z tohto právneho vzťahu vyplývajúceho nároku alebo práva žalobcu, pre ktoré požaduje dočasnú ochranu.

16. Súd prvej inštancie sa predovšetkým zaoberal danosťou nároku vo veci samej a pri svojom rozhodovaní vyhodnocoval aktívnu legitimáciu žalobcu tak na podanie žaloby, ako i na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa § 57 zákona o konkurze a reštrukturalizácii

(1) Právne úkony týkajúce sa majetku dlžníka sú v konkurze voči veriteľom dlžníka neúčinné, ak im správca alebo veriteľ prihlásenej pohľadávky podľa tohto zákona odporuje. Veriteľ môže odporovať právnemu úkonu týkajúcemu sa majetku dlžníka, len ak správca v primerane lehote jeho podnetu na odporovanie nevyhovel.

(2) Právo odporovať právnemu úkonu zanikne, ak sa neuplatní u povinnej osoby alebo na súde do jedného roka od vyhlásenia konkurzu; právo odporovať právnemu úkonu sa považuje za uplatnené u povinnej osoby, len ak povinná osoba toto právo písomne uznala.

(3) Odporovať podľa tohto zákona možno aj právnym úkonom, z ktorých nároky sú už vykonateľné alebo uspokojené.

(4) Odporovať podľa tohto zákona možno len tomu právnemu úkonu dlžníka, ktorý ukracuje uspokojenie prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka.

Podľa § 107a zákona o konkurze a reštrukturalizácii

(1) ak príslušný súd doručí konkurznému súdu právoplatné rozhodnutie o uložení trestu prepadnutia majetku, konkurzný súd bezodkladne bez návrhu rozhodne o vyhlásení konkurzu na majetok toho, komu bol takýto trest uložený. Konkurzný súd rozhoduje uznesením, proti ktorému nie je prípustné odvolanie. Takto vyhlásený konkurz sa vedie podľa tejto časti zákona.

(2) V konaní podľa odseku 1

a) konkurzný súd ustanoví alebo odvolá správcu na základe návrhu orgánu štátnej správy príslušného podľa osobitného predpisu, ktorý bude spravovať majetok štátu podľa písmena d) (ďalej len „dočasný správca“),

b) právo popierať prihlásené pohľadávky má len správca a dočasný správca,

c) pôsobnosť príslušného orgánu vykonáva dočasný správca alebo ním určená osoba,

d) nárok štátu z prepadnutia majetku možno uspokojiť až po uspokojení všetkých pohľadávok proti podstate a všetkých prihlásených pohľadávok; zostávajúci majetok je správca povinný bez zbytočného odkladu po zrušení konkurzu vydať dočasnému správcovi.

(3) Miestne príslušný je dočasný správca, v ktorého obvode je sídlo konkurzného súdu, ktorý vyhlásil konkurz.

(4) Ak v trestnom konaní bol zaistený majetok dlžníka podľa odseku 1, prevezme správca zaistený majetok podliehajúci konkurzu.

Podľa článku 3 CSP:

(1) Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

(2) Výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

Základom aktívnej legitimácie je preukázať, že žalobca má hmotnoprávny vzťah k predmetu sporu.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z jednej zo základných zásad CSP, podľa ktorej má súd interpretovať zákon v súlade s lexikálnymi, gramatickými a syntaktickými pravidlami, pričom však má byť prioritizovaný objektívny teleologický výklad, tj. výklad zákona podľa jeho účelu a zmyslu. Súd teda pri svojom rozhodovaní skúmal, aký bol úmysel zákonodarcu a aký je účel vyššie citovaných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii.

Súd v tejto súvislosti poukazuje na nález Ústavného súdu Českej republiky Pl. US 33/97 "naprosto neudržiteľným momentom používania práva je jeho aplikácie vychádzajúci pouze z jeho jazykového

výkladu... Mechanická aplikácie abstrahujúci, resp. neuvědomujúci si, a to buď úmyslně, nebo v dusledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity."

Súd dospel k záveru, že výklad, podľa ktorého štát nemá postavenie prihláseného veriteľa a preto nemá právo odporovať právnym úkonom úpadcu upiera štátu právo na súdnu ochranu súdom priznanej pohľadávky pred ukracujúcimi právnymi úkonmi úpadcu. Súd - zhodne s argumentáciou žalobcu - dospel k záveru, že štát má oprávnenia veriteľa prihlásenej pohľadávky a teda má aj právo odporovať právnym úkonom úpadcu.

V tejto súvislosti súd zdôrazňuje, že vyššie citované ustanovenie § 107a zákona o konkurze a reštrukturalizácii bolo do nášho právneho poriadku zakotvené za účelom spracovania postupu konkurzného súdu po tom, čo súd v trestnom konaní rozhodne o uložení trestu prepadnutia majetku alebo ochranného opatrenia zhabania majetku. Celé konanie podľa § 107a je teda iniciované za účelom potrestania odsúdeného tým, že vlastníkom jeho prepadnutého majetku sa stane štát.

Za nelogické a nesprávne považuje súd tvrdenie SKP, že žalobca nemá postavenie prihláseného veriteľa. Ak súd vyhlási konkurz bez návrhu na základe doručeného rozhodnutia súdu v trestnom konaní, v ktorom bol uložený trest prepadnutia majetku, nárok štátu z prepadnutia majetku sa uspokojuje až po uspokojení všetkých pohľadávok proti podstate a všetkých prihlásených pohľadávok, a tvorí teda "poslednú" triedu pohľadávok veriteľov.

Súd tak dospel k záveru, že žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie odporovacej žaloby, nakoľko je veriteľom, ktorý mohol byť ukrátený na uspokojení svojej pohľadávky právnym úkonom úpadcu.

17. Svojim návrhom žalobca žiada súd o vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zaviazal žalovaného zdržať sa špecifikovaného nakladania s majetkom. Súd konštatuje, že po preskúmaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že návrhu je možné vyhovieť, nakoľko žalobca osvedčil skutočnosti, z ktorých súd vyvodil závery o potrebe a opodstatnenosti nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia.

18. Po preskúmaní žalobcom predložených podkladov súd dospel k záveru, že žalobca podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia prípustnosť a opodstatnenosť jeho nariadenia osvedčil. V konaní osvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a potrebu ochrany porušeného práva. S ohľadom na pomerne krátku lehotu, v ktorej súd rozhoduje o nariadení neodkladného opatrenia je z procesného hľadiska pre súdne rozhodnutie hlavným determinátorom obsah návrhu. Záonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia súd teda vyhodnotil z rozhodujúcich skutočností uvedených v podaniach žalobcu (odsek 1).

Pre nariadenie neodkladného opatrenia postačuje potenciálna obava, t.j. existencia obavy preukázaná „v rovine budúcnosti“.

V uvedenom prípade sa jedná o majetok veľkej finančnej hodnoty (hodnota majetku spoločnosti k 31.12.2016 bola 1.834.451 Eur) a súd vníma zvýšené riziko, že nárok žalobcu (jeho budúca vymožitelnosť) bude ohrozený. Mohlo by dôjsť k znemožneniu vymáhania pohľadávky prevedením majetku uvedeného v petite tohto rozhodnutia na tretie osoby, a mohlo by dôjsť aj k sťaženiu tohto konania, v ktorom sa žalobca domáha určenia neúčinnosti právnych úkonov. Aj z uvedeného dôvodu sa súd stotožnil s tvrdeniami žalobcu a má za to, že nariadením neodkladného opatrenia sa zabezpečí účel konania a zároveň do rozhodnutia súdu vo veci samej už nedôjde k prevodu majetku na tretie osoby.

Súd dospel k záveru, že vyhovením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa vytvára predpoklad pre účinnú ochranu subjektívnych práv žalobcu a zabezpečuje sa efektívnosť výkonu práva žalobcu v prípade jeho úspechu vo veci samej.

Zároveň má súd za to, že obsah neodkladného opatrenia je súladný s ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Súd má za to, že zdanlivo znevýhodňujúce postavenie žalovaného, proti ktorému neodkladné opatrenie smeruje, je vyvažované právom podať opravný prostriedok, ako i právom podať návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, prípadne domáhať sa nároku na náhradu škody a inej ujmy spôsobenej neodkladným opatrením - ak sa žalobe žalobcu vo veci samej nevyhoví.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava I písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).